



**TÍTULO SUPERIOR EN CONSERVACIÓN E RESTAURACIÓN DE BENS CULTURAIS**

**Escola Superior de Conservación e Restauración de BBCC de Galicia**

**Teoría e práctica das técnicas dos bens escultóricos II**

**Departamento: Tecnoloxía e procedementos dos bens culturais**

<b>Obrigatoria da especialidade</b>	<b>Curso: 3º escultura</b>	<b>1º Cuadrimestre</b>	<b>4 ECTS</b>
<b>Teórico-práctica</b>			
<b>Profesora: Alberto Conde Álvarez</b> <b>albertoconde@edu.xunta.gal</b>			
<b>Horario: 4 horas semanais</b>			
<b>DESCRIPCIÓN DA MATERIA</b>			
Teoría e práctica dos diferentes procedementos e técnicas dos bens escultóricos, para a súa aplicación na conservación e restauración. Metodoloxía e materiais. Identificación das técnicas. Coñecemento e execución dos distintos procesos de elaboración do ben cultural. Métodos de copia e reprodución.			
<b>COMPETENCIAS TRANSVERSAIS</b>			
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.		
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.		
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.		
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.		
T15	Traballar de forma autónoma e valorar a importancia da iniciativa e o espírito emprendedor no exercicio profesional.		
T16	Usar os medios e recursos ao seu alcance con responsabilidade cara ao patrimonio cultural e medioambiental.		
T17	Contribuír coa súa actividade profesional á sensibilización social da importancia do patrimonio cultural, a súa incidencia nos diferentes ámbitos a a súa capacidade de xerar valores significativos.		
<b>COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN</b>			
X1	Contextualizar o ben cultural, entendendo o seu significado como testemuña documental para o seu respecto e transmisión.		
X2	Coñecer e identificar a composición material do ben cultural e os procedementos e técnicas empregados na súa elaboración.		
X8	Desenvolver habilidades, destrezas e sensibilidades para aplicar e realizar os tratamentos de conservación e restauración		
X11	Acadar a capacidade de colaborar e traballar en equipo con outros profesionais, establecendo os mecanismos axeitados de comprensión e diálogo interdisciplinario.		
X15	Coñecer os riscos laborais e as medidas e normas de seguridade e saúde e a súa aplicación para o restaurador, os bens culturais e o medio		
<b>COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE</b>			
EE5	Establecer un diálogo interdisciplinario con outros profesionais relacionados co ámbito do patrimonio cultural, especialmente no concernerente ao escultórico.		



EE10	Utilizar os recursos que as novas tecnoloxías facilitan para o desenvolvemento do exercicio profesional.
------	--

UNIDADES DIDÁCTICAS		
Unidade	Subtemas	% da materia
1. Ferramentas tradicionais en escultura en pedra . Afiado e asentado. Conservación e seguridade no manexo de ferramentas perigosas.	Preparación do obradoiro	11%
2. A pedra. Tipos e características.	Observación	5%
3. Preparación do modelo. Bocetaxe.	Elaboración	20%
4. Talla directa.	Prácticas	20%
5. Talla indirecta.	Prácticas	26%
6. Pulido e acabado final.	Prácticas	3%
7. Pátinas e tratamentos de superficie	Preparación	5%
8. Reintegración volumétrica por medio de moldes elásticos.	Prácticas	11%

PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Metodoloxías	Horas aula	Horas fóra	Total
Actividades introductorias	1		1
Sesión maxistral	9		9
Resolución de problemas ou exercicios	12	20	32
Prácticas de laboratorio	50		50
Traballo autónomo		8	8
<b>Total</b>	<b>72</b>	<b>28</b>	<b>100</b>

METODOLOXÍA DOCENTE	
Metodoloxía	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encamiñadas a presentar a materia e tomar contacto co alumnado
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas ou exercicios.	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver a análise e resolución dos problemas e/ou exercicios de forma autónoma.
Prácticas de laboratorio	Actividades de aplicación dos coñecementos a propostas concretas e de

adquisición de habilidades básicas e procedementais. Desenvólvense en espazos especiais con dotación especializada (aula de debuxo).

### SISTEMAS DE AVALIACIÓN

Método	Criterios	% avaliación
Traballos e resolución de problemas e exercicios.	<ul style="list-style-type: none"> <li>Puntualidade na entrega.</li> <li>Asimilación e aplicación dos coñecementos adquiridos.</li> <li>Calidade: rigor técnico; grao de aplicación de conceptos teórico.</li> <li>Responsabilidade no traballo.</li> </ul>	80,00%
Observación sistemática a través do seguimento do traballo na aula-taller	<ul style="list-style-type: none"> <li>Participación</li> <li>Interese</li> <li>Capacidade de organización</li> </ul>	20%

### OUTROS COMENTARIOS A AVALIACIÓN E MEDIDAS DE RECUPERACIÓN

Será imprescindible a execución de todos os traballos propostos nas diferentes unidades didácticas así como a entrega dos mesmos nas datas establecidas.

O alumnado coa titulación de diplomatura deberá demostrar o dominio das técnicas e procedementos, mediante un sistema pactado entre o docente e o alumno, a partir dunha entrevista personalizada. Valórase que as materias citadas son bastante semellantes ás que xa cursaron no seu momento.

Informarase o longo de todo o curso ó alumnado sobre a avaliación de cada un dos traballos propostos na aula.. Ó rematar o curso, na convocatoria ordinaria, realizarase unha nova entrega de traballos que servirá de recuperación dos traballos non superados, sempre e cando foran entregados dentro das datas establecidas.

Todos os alumnos teñen o dereito a ser avaliados mediante unha proba final extraordinaria.

### ATENCIÓN PERSONALIZADA

Ofrecerase atención personalizada ao alumnado durante todo o curso. As titorías docentes desenvolveranse polas tardes previa cita co profesor.

Farase un seguimento das datas de entrega de cada traballo proposto na aula así como das emendas suxeridas polo profesor e cualificación outorgada.

### BIBLIOGRAFÍA RECOMENDADA

- *Manual para el artista. Medios y técnicas.* Margaret Krung. BLUME. 2008, p.256.
- *El manual del artista.* Ray Smith. BLUME. 1991, p. 352.
- *Los materiais del arte.* Ralf Mayer.
- *Conceptos fundamentais del lenguaje escultórico.* VVAA. AKAL. Bellas Artes.



- *El libro del arte.* Cennino Cennini. Akal. 2006. p. 264.
  - *El recetario industrial.* VVAA. Espasa Calpe.
  - *Las técnicas artísticas.* Corrado Maltese. Manual arte. Cátedra.
  - *Procedimientos y materiales en la obra escultórica.* VVAA. Akal Bellas Artes. 2009. p.207.
  - *Técnicas y materiales del arte.* Antonella Fuga. Electa. 2004. p. 384.
  - *Técnicas escultóricas.* Claire Waite Brown. Evergreen. 2007. p. 192.
- Enciclopedia de las técnicas escultóricas.* John Plowman. Acanto. 2008. p. 176.